

*KRÁLOVSTVÍ
STROMŮ*

12. - 16. 10. 2020

Datlí rodinka

V dutině starého dubu je živo. Nedávno se tu totiž datlí mamince a tatínkovi vyklubala ze čtyř bílých vajíček čtyři malá holátka. Ptáte se, co je to holátko? To je docela malé ptáčátko, které ještě nemá žádná peříčka. Musí si nějakou dobu počkat, než mu narostou, a pak ho budou po celý jeho život hřát a zdobit. Tahle čtyři ptačí miminka budou mít za pár dní černá peříčka a krásnou červenou čepičku. Bude jim to moc slušet. Jako jejich mamince a tatínkovi.

Datlí rodiče zrovna teď nejsou doma. Před malou chvilkou odlétli. Starat se o čtyři ptačí miminka totiž není vůbec snadné. Holátka stále dokola volají: „Maminko, tatínku, kde jste? Máme hladová bříška! Rychle, přineste nám něco do zobáčku! Pospěšte si!“ Tihle malí ptáčkové totiž ještě neumí sami létat. Ale nebojte, oni se to za pár dní, až jim narostou peříčka, také naučí. Stejně jako kdysi jejich rodiče.

Maminka právě hledá pro své čtyři hladové ratolesti potravu pod kůrou stromů. A už konečně letí! „Děti moje, nebojte, tady jsem. Mám pro vás lahůdku!“ volá už z dálky, aby se děti nebály, že budou mít hlad. Ze zobáčku předá svým miminkům baštu a už zase letí shánět další pochoutky. Co jen se ta maminka nalétá!

A tatínek? Ten přiletí za malou chvíli. I on se umí o své čtyři ratolesti dobře starat. A tak teď pilně ťuká do nedalekého stromu, aby pro své dětičky přinesl nějaké ty dobrůtky. A kromě nich také jednu pohádku. Tatínek svým dětem vypráví pohádky moc rád. Vždycky když léčí strom od škůdců, poprosí ho, aby mu vyprávěl nějakou pohádku, a potom ji doma převypráví svým holátkům. Dnes tatínek léčí starý modřín na kraji lesa. Jakoupak pohádku mu za to strom na oplátku asi poví?

Datlí dětičky se tatínka už nemohou dočkat a celé netrpělivé ho vyhlíží.

„Jé, tatínek už letí, hurá! Dostaneme pochoutku!“ volá holátko Jeník, které zvědavě vykukuje z hnízda.

„A k pochoutce určitě i pohádku!“ připomene svým bráškům Vilík.

„Jaká dnes asi bude?“ přemýšlí Jiřík.

„Už se těším!“ pípá i Pepík.

Tatínek datel usedá do hnízda a krmí své čtyři nenasytné kluky: „Vezměte si, chlapeci moji,“ pobízí je.

Ptáčata slupnou dobroty vmžiku. Otřou si zobáčky a hned se ptají: „Co pohádka, tatínku, bude?“

„To víte, že vám nesu i pohádku,“ usmívá se spokojeně datel.

„A o čem bude?“ ptá se zvědavý Jeník.

„Bude o skřítku Modřulovi,“ odpoví tatínek, „pěkně se usadte a já vám ji povím.“

„Jé, támhle už vidím maminku! Počkej s pohádkou i na ni,“ škemrá Vilík.

„Tak dobře, počkám. Však maminka také ráda poslouchá pěkné pohádky,“ souhlasí tatínek, a tak všichni chvíli počkají, než maminka doletne do hnízda. Nejprve rozdá dětem do zobáčků pochoutky a pak tatínek spustí: „Maminko, posad se, povím vám všem pohádku o skřítku Modřulovi.“

Všichni se v hnízdečku pohodlně usadí a napnutě čekají, až tatínek začne vyprávět.

O skřítku Modřulovi

Na kraji lesa rostl dlouhá léta pěkný, starý modřín. Byl statný a vysoký, a proto si v něm udělala svůj domeček zrzavá veverka Barborka, straka Madla i další zvířátka.

O tenhle velký modřín se odjakživa staral modřínový skřítek Modřula. Byl to skřítek jen o něco málo větší než šiška ze stromu. Měl velké hnědé oči, místo nosu malou modřínovou šištičku a místo vlásků mu na hlavě rostly modřínové jehličky. Na sobě nosil zelenou košilku a pěkné kalhotky ze šiškových lupínků.

Bydlel ve kmeni stromu, který před mnoha lety zasadil z modřínového semínka. Od samého počátku se o semínko, a později o strom, opravdu moc dobře staral. Modřula uměl i kouzlit, ale kouzlení nepoužíval často, protože ho to vůbec nebavilo. Radši chodil kolem svého modřínu, pečoval o něj a povídal si s ním. To dělal moc rád.

Zrovna teď měl skřítek Modřula plné ruce práce. Byl podzim, a tak musel svůj strom připravit na dlouhou, mrazivou zimu. Pod zemí obaloval všechny jeho dlouhé kořeny, aby přes zimu nepomrzly. Zahříval kmen i jehličí svým teplým dechem a pomocí podzimního větru shazoval z modřínu šišky, které strom tížily.

Jednoho podzimního rána se však pod kůru modřínu nastěhovala početná rodina mravenců. A začala ho

oždibovat. Nejprve jen maličko, ale i to strom trošku zbolelo. „Au,“ lekl se.

„Co se děje?“ ptal se stromu okamžitě polekaný skřítek Modřula.

„Nevím. Něco mě kouslo,“ odpověděl modřín. A za chvíli zase: „Au, au!“ Tentokrát to bolelo více. A zase: „Auvajs!“

„Hned zjistím, co se děje,“ povídal starostlivě Modřula a už hledal, co se asi tak mohlo stát. Šplhal po větvích, kontroloval každou větvičku, každou jehličku. Pak vlezl i do kmenu. A tu se zastavil jako opařený. Před ním lezli hrozivě vypadající mravenci a bylo jich tolik, že je nemohl ani spočítat. Na zádech měl každý z mravenců velký, plný batoh. A vypadalo to, že jsou všichni asi pořádně hladoví.

„Co tu děláte?“ osmělil se zeptat Modřula.

„Co bychom dělali? Budeme tady bydlet. Stěhujeme se,“ odpověděl neochotně mravenec, který vypadal nejhrozivěji. Měl velká kusadla a hladově se jimi zakusoval do kmenu stromu.

„Auuu,“ zasténal modřín.

„Ale tady být nemůžete. A nekousejte do mého stromu. Prosím,“ žádal je skřítek a něžně pohladil místo, kde měl modřín čerstvou bolístku.

„Proč? My se potřebujeme schovat na zimu. V zimě bychom všichni zmrzli,“ vysvětlil Modřulovi mravenec.

Skřítek se ho pomalu přestával bát. Dokonce všechny ty mravence začal maličko litovat.

„A to nemůžete přezimovat jinde?“ zajímal se Modřula.

„Tady nám bude nejlíp,“ odpověděl mravenec a už se začal pomalu ve stromě zabydlovat.

„Vybalíme si,“ dal povel ostatním. Sundal si batoh ze zad a začal z něho vytahovat kartáček na zuby, pruhované

pyžámko, červené trenýrky, čtyři barevná trička a jeden modrý svetr.

„Ne!“ zvolal vyděšený skřítek. „Prosím, tady ne! To je můj strom, o který se starám. Vždyť je tak krásný a zdravý. Onemocněl by, kdybyste do něj pořád kousali a oždibovali ho,“ prosil mravence Modřula.

„Za pár dní přijde zima. My se musíme pořádně najíst. Potom se uložíme k zimnímu spánku a celou dlouhou zimu prospíme pěkně tady v teplíčku,“ vysvětloval největší mravenec Modřulovi. „Chceme zimu přežít ve zdraví,“ dodal nakonec.

„Já něco vymyslím. Jen s tím vybalováním ještě chvíli počkejte,“ žadonil bezradný skřítek. Hned začal přemýšlet, co udělat, aby mravenci přečkali zimu ve zdraví a aby jeho nádherný strom zůstal pořád tak pěkný a zdravý, jako je teď.

Zadumaně chodil dokola. Pak vyšel z modřínu ven a šoural se kolem stromu. Nejprve na jednu stranu, pak na druhou. Potom si vylezl na strom a dumal na větvi.

„Á, už to mám!“ zaradoval se najednou skřítek.

„Na co jsi přišel, Modřulo?“ zeptal se modřín, který doufal, že jeho skřítko rychle něco napadne, aby ho zachránil. A také že ano!

„Modříne, vadilo by ti, kdybych provedl takové malé kouzlo s tvým jehličím?“ zajímalo skřítko.

„Jaké kouzlo?“ otázal se strom.

Skřítek Modřula přišel k modřínu co nejbliže a něco mu pošeptal. Pak se zeptal: „Nevadilo by ti to?“

Modřín malou chvíli přemýšlel. Nebyl z toho, co skřítek vymyslel, zrovínka veselý. Ale zamyslel se znovu a pak ještě jednou. Nakonec řekl: „Dobře, Modřulo. Není to tak špatný nápad.“

Modřula spěchal zpátky do kmene stromu, aby mravencům vypověděl, na co přišel: „Mravenci, já to vymyslel. Nemusíte mít vůbec strach. Zimu přežijete pěkně v pohodlí. A nebudete muset ubližovat mému modřínu. Provedu totiž takové malé kouzlo – začaruji modřín, aby mu opadalo jehličí. Budete si moci z jeho jehliček postavit veliké mraveniště, ve kterém vám všem bude teplo. A dobroty, ty najdete na zemi.“

Mravencům se jeho nápad zalíbil. „Tak do toho, Modřulo,“ pobízeli skřítku všichni mravenci vesele.

Modřula vyšel ven před strom, natáhl ruce, zavřel oči a začal čarovat:

„Čury mury fuk,
modřín, to je kluk.
Ať jehličí za chvíličku
pustí stromek na cestičku.“

Sotva Modřula zaklínadlo dořekl, začaly z modřínu padat jehličky. Jedna po druhé. Za několik okamžiků bylo

pod modřínem tolik jehliček, že se mravenci mohli pustit do stavby obrovského mraveniště.

Brzy ho postavili. A jaké! Všem mravencům se v mraveništi moc líbilo. „Děkujeme ti, Modřulo. Tady nám bude opravdu moc hezky,“ děkovali skřítkovi.

A modřín? Ten od té doby každým rokem vždy na podzim opadává a jeho jehličí slouží jako stavební materiál pro mravence. A tak se stromu začalo říkat modřín opadavý.

Básnička s kreslením

■ Lístek

Srdíčko se překulilo? Nevím, jak ho číst.
Ale ne, to není srdce. Že by to byl list?

*(kresba obráceného srdce, obtáhnout srdce,
kresba středové linky, obtáhnout středovou linku)*

Poradte, co ještě chybí... Stopka se mi daří.
Teď už se mi vážně líbí, list vesele září.

*(malíř se ptá publika, kresba stopky, obtáhnout stopku,
dokreslit lístečku jemné žilky)*

 E-předškoláci

Podzim otevírá studená vrátka,
přichází potichu mezi nás zkrátka.

Na stromě usmívají se červená jablíčka,
která si brzy utrhne Anička.

Listy si vzaly barevné pláště,
žlutá a červená sluší jim zvláště.

PODZIM

Na zem jabka
padají,
ptáci křídla zdvihají.
Léto balí fídlátka,
podzim klepe
na vrátka

LISTÍ

Létá listí mezi stromy,
poletuje mezi domy.
Stromy spolu závodí,
kdo je nejdál odhodí.
Tenké, tlusté, kulaté,
cesty jsou už zaváté.

PODZIM

Sluníčko se rozloučilo
s kytičkami, s travičkou,
na cestu jim zamávalo
paprskovou ručičkou.
Jděte všichni honem spát,
musím podzim přivítat.

PODZIM

Samé louže, samé bláto,
víme kdopak může za to.
Podzime, podzime padá
listí, jak by ne.

VÍTR

Vítr cinká na šišku,
brouček spinká
v pelišku.
Schoval se tam
před zimou,
vítr houpe,
houpy hou.

LISTÍ

Létá listí mezi stromy,
poletuje mezi domy.
Stromy spolu závodí,
kdo nejdál dohodí.
Tenké, tlusté, kulaté,
cesty jsou už zaváté.

Stromy v lese tiše stojí,
místo listí mají chvojí.
Kolik stromů, tolik hlav,
kývají nám na pozdrav

Podzimní slunce

Sluníčko se rozloučilo
s kytičkami, travičkou,
na cestu jim zamávalo
paprskovou ručičkou.
Jděte všichni honem spát,
musím podzim přivítat.

Podzimní

List za listem létá lehce,
vlaštovička zimu nechce.
Poletí přes velkou louži,
po teple a slunci touží.

Listopad

Vítr přišel s listopadem,
všechno listí padá na zem.
Milé děti, těšte se,
vítr zimu přinese.

Vrbový list

Padá z vrby zlatý list,
vítr si v něm začal číst.
Než přečetl obě stránky,
list mu spadl do studánky,

Vítr přišel

Všechno listí padá,
létá, létá mezi stromy,
poletuje mezi domy.
Stromy spolu závodí,
kdo je nejdál odhodí.
Tenké, tlusté, kulaté.
Cesty jsou zaváté.

Jak se pozná podzim?

Když je země obuta
do hněda a do žluta,
listí zvolna opadá,
vlaštovka nám křídly mává,
vítr se opírá o vrátka,
k spánku se ukládá zahrádka.

Hádanka:

Ptal se chlapec sluníčka:
"Mohou chodit jablíčka?"
Slunce na zem posvítilo,
velice se podivilo.
Opravdu tam jablíčka
vozí jehel kulička.
Dupe, funí, naříká,
je to tíha veliká....
Co to je?

Leze ježek, leze v lese,
jablíčko si domů nese.
Děti v lese běhají,
ježka všude hledají.
Ježek píchá do všech stran,
já se chytit nenechám.
Děti v lese běhají,
ježka všude hledají.
Do listí se zahrabal,
stočil se a potom spal.

Hádanka:

Na zahrádce někdo dupe,
kdo to asi, kdo to cupe?
Má bodliny pichlavé,
ukrývá se ve trávě...kdo to asi, kdo to je,
uhádnete hravě.... ježek

Ježek ten je ježatý
od hlavy až po paty.
Mračí se a žaluje
na každého, kdo tu je.
Ježku, ježku, co ti vadí?
Že mě nikdo nepohladí.

Ve spadaném listí v trávě
běhá ježek s ježčaty.
Záda jako jehelníček,
na bříšku je nahatý.

Ježek
autor: Jiří Žáček
Znáte ježky?
Chodí pěšky
na jablíčka,
na hrušky,
pak si lehnou
do vojtěšky,
haju, haju, hajušky.

Ranní cvičení

- Cvičení s papírovými ježky
- Ranní cvičení
 - Běh, chůze a lezení na melodie z přehrávače
 - Každý má svého ježka a s ním cvičí
 - Kutálení míčků – jablíček k ježkovi

Cvičení a hra s básničkou:

Leze ježek po trávníčku, leze ježek po lese,
(lezení ve vzporu dřepmo)
když se blíží nebezpečí, bodlinami brání se.
(sed na patách, "píchání" prsty do vzduchu)
Když si vůbec neví rady, do klubička schoulí se.
(ze sedu na patách leh - "klubičko")

Náměty na výtvarné tvoření

PODZIMNÍ PROCHÁZKA

NAJDI HEZKÝ KAŠTAN A DEJ SI HO DO KAPSY

SÁHNI NA VYSOKÝ STROM

MALUJ VĚTVIČKOU

NAPODOB ZVUK V OKOLÍ

POSLOUCHEJ SE ZAVŘENÝMA OČIMA

UDĚLEJ SI Z LISTŮ KYTKU

 DOTKNI SE TRÁVY

NAJDI KYTKU

UKAŽ NĚCO → červeného

→ modrého → žlutého → hnědého

→ oranžového → zeleného → černého

Stromy a vzpurný malíř

Lesní klub Zvonek, Raduň

VĚK DĚTÍ	3-6 LET
POČET DĚTÍ	1-15
POMŮCKY	FROTÁŽ: VOSKOVÉ BLOČKY, PAPIR MENŠÍ GRAMÁŽE; KOLÁŽ: LEPIDLO, MATERIÁL K LEPENÍ
ROČNÍ DOBA	ŘÍJEN
MÍSTO	LES
CO AKTIVITA ROZVÍJÍ	MOTORIKU, SLOVNÍ ZÁSObU, PŘEDMATEMATICKÉ POJMY

V říjnu slavíme během celého měsíce svátek stromů. Připomínáme si, proč jsou stromy důležité: zadržují vodu, v létě poskytují stín, čistí ovzduší, cítíme se s nimi dobře atd. A stromy za to nic nechtějí. Proto jim v říjnu vyrábíme přáníčka ke svátku.

„Slavíte svůj svátek? Kdo ho slavil nedávno? A víte, že teď v říjnu mají svátek všechny stromy? Vyrábíme jim k svátku přáníčko.“

postup

V lese si děti vyberou strom, který je zaujme strukturou své kůry. Přiloží na ni tenčí papír a několika barevnými voskovkami překreslují plochu tam a zpět, dokud není struktura kmene přenesena na papír (tato technika se jmenuje frotáž). Poté si děti nasbírají zajímavé listy z vybraného stromu. Uloží jich několik na arch papíru, přeloží přes ně další papír a opět překreslují několika barevnými voskovkami. Toto je možno vytvářet přímo v lese. Nebo si materiál v lese nasbíráme a frotáže tvoříme v zázemí pod střechem.

Nyní je čas na vyprávění příběhu o vzpurném malíři.

Dříve než se narodili vaši tatínkové a maminky, žil ve Francii starý malíř. Obličej měl porostlý šedými vousy a na hlavě nosil hnědý klobouk. Miloval malování a byl velmi vzpurný. Řekl, že nikdy nebude malovat tak jako ostatní malíři. Chtěl malovat úplně jinak. Chodil po kraji a přemýšlel, jak na to. Často pozoroval stromy. A najednou na to přišel! Vzpomněl si na svou paní učitelku, která jej, když byl malý, učila jednoduché tvary: kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník, ovál. Viděl, že stromy se skládají z těchto jednoduchých tvarů, a taky je tak začal malovat. Do té doby tímto způsobem ještě nikdo stromy nemaloval. A dnes je ten malíř, který se jmenoval Cézanne, velice slavný a oblíbený a jeho obrazy visí ve velkých světových galeriích.

Zkusme to jako malíř Cézanne. Děti se dívají na předkreslené geometrické tvary a pojmenovávají je. Potom si (po prohlížení obrázků stromů nebo po zkoumání opravdových stromů) vyberou tvar pro kmen a tvar pro korunu. Tyto tvary si překreslí do frotáže. Pokud jsou děti menší, vyberou si předchystaný geometrický tvar a do frotáže jej pouze obkreslí. Jestliže chceme překvapení, kreslíme

tvary na druhou, bílou stranu papíru a až po jejich vystřížení zjistíme, jaká kore-
ba se v koruně či kmeni objevila.

Děti tedy mají dva vystřížené tvary (pro kmen např. obdélník, ale krásný je i kruh,
pro korunu ovál, kruh a jiné), které potom nalepí na připravený větší papír tak,
aby vznikl strom.

pozor

Papíry se na hrubé struktuře stromu mohou trhat. Využijme toho a zkusme po-
jmenovat nový tvar. Na společnou koláž pak lepíme všechny pomalované kous-
ky, příroda je přece pestrá na barvy i tvary.

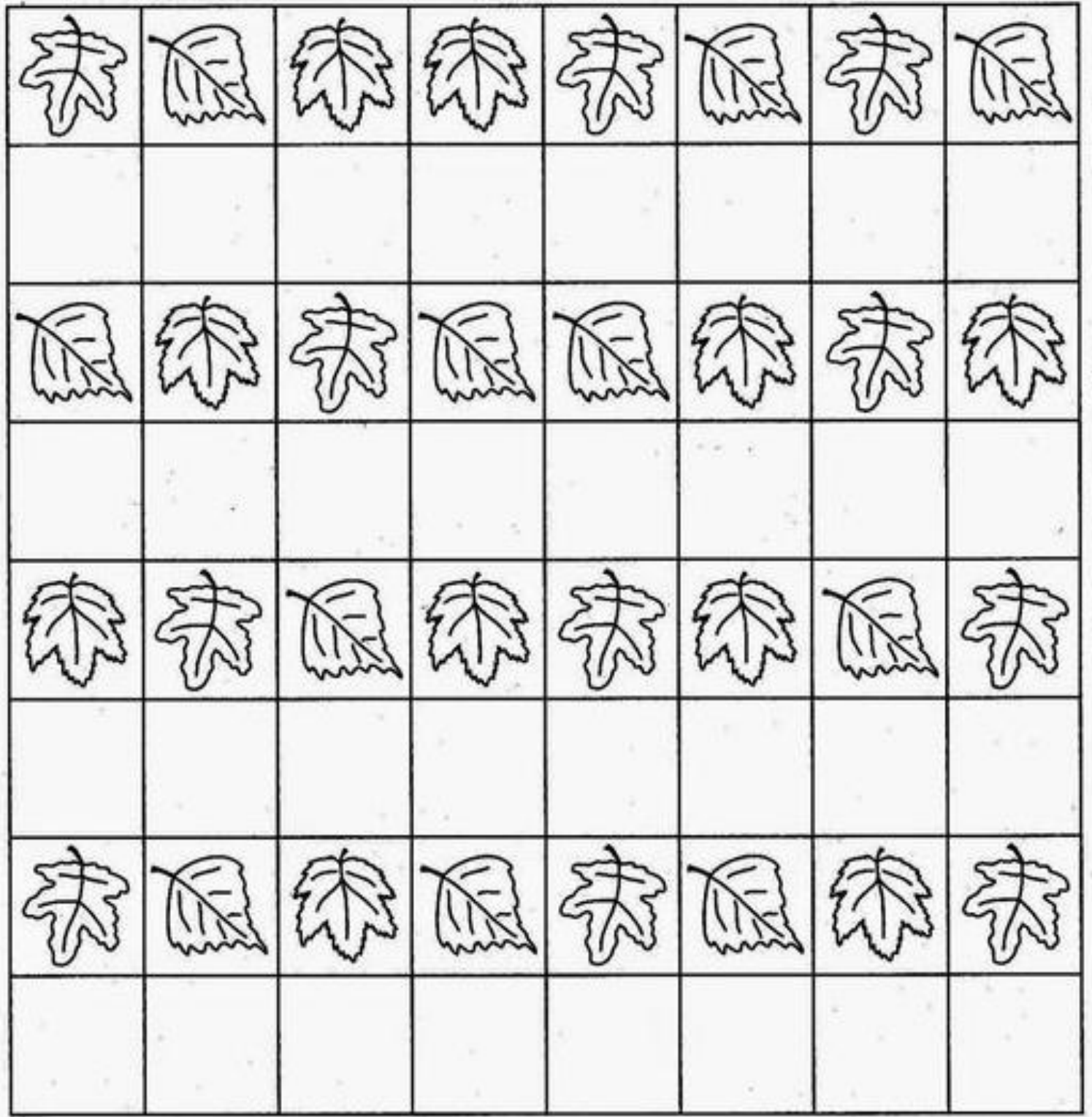
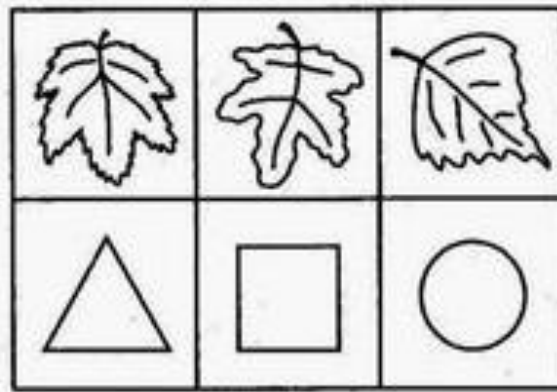
shrnutí

Během prohlížení vzniklých přáníček můžeme sdílet, co bychom každý z nás stro-
mům popřáli k svátku. Přání hned po jejich vyslovení foukneme do vytvořených
přáníček. Tím je „začarujeme“, aby se mohla splnit.

A grid of small dots for writing wishes.

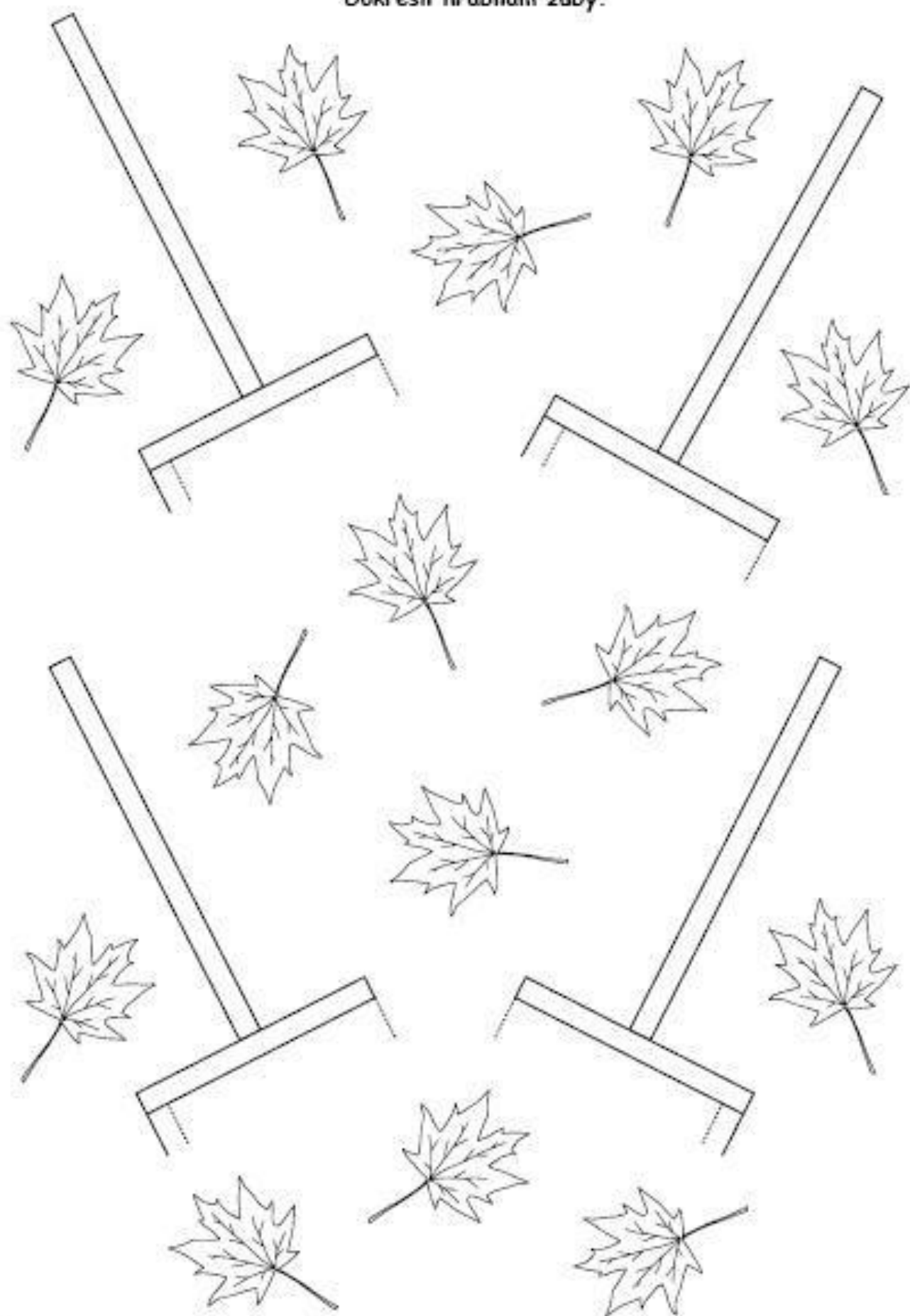
Nabídka pracovních listů

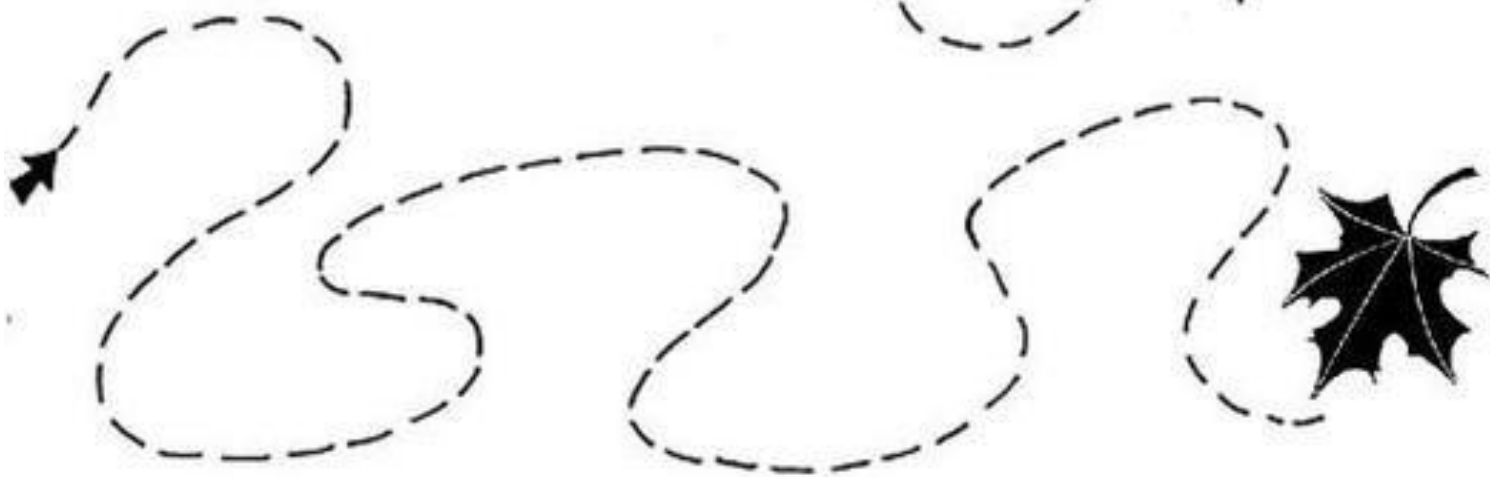
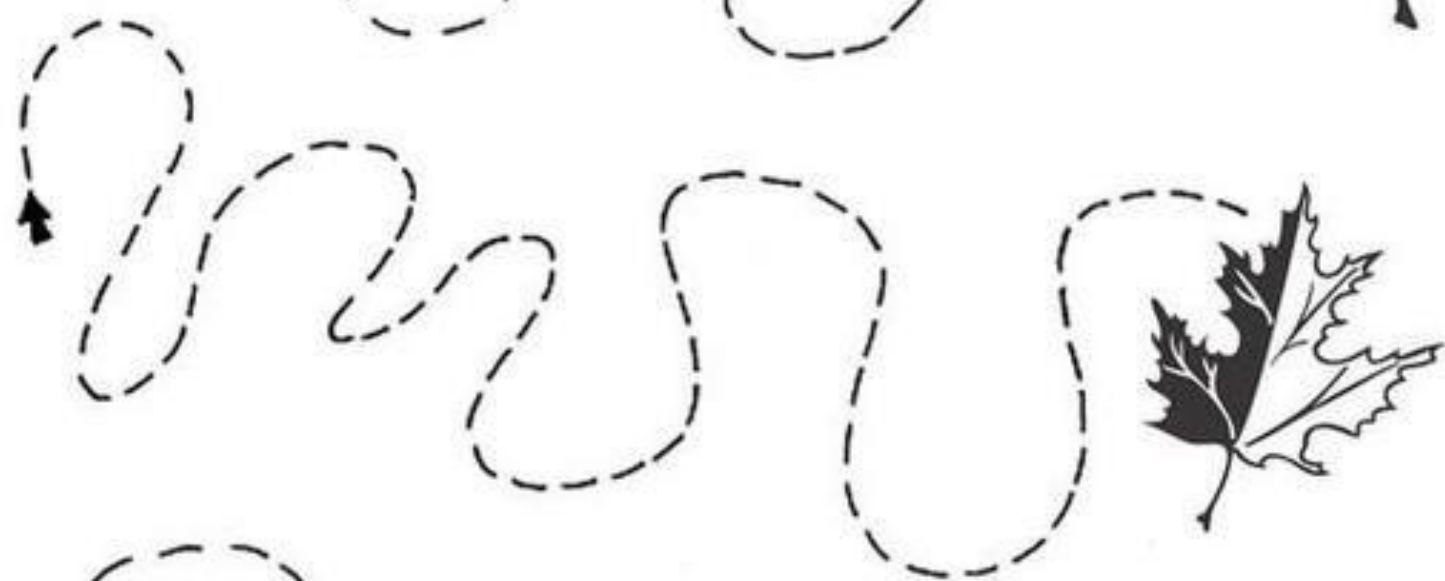
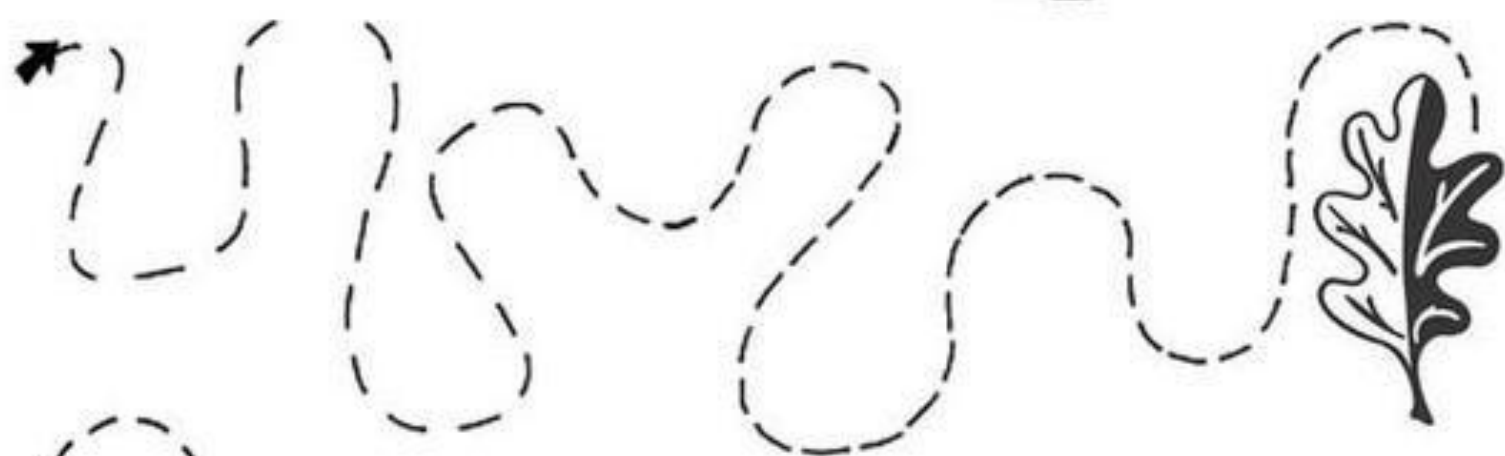
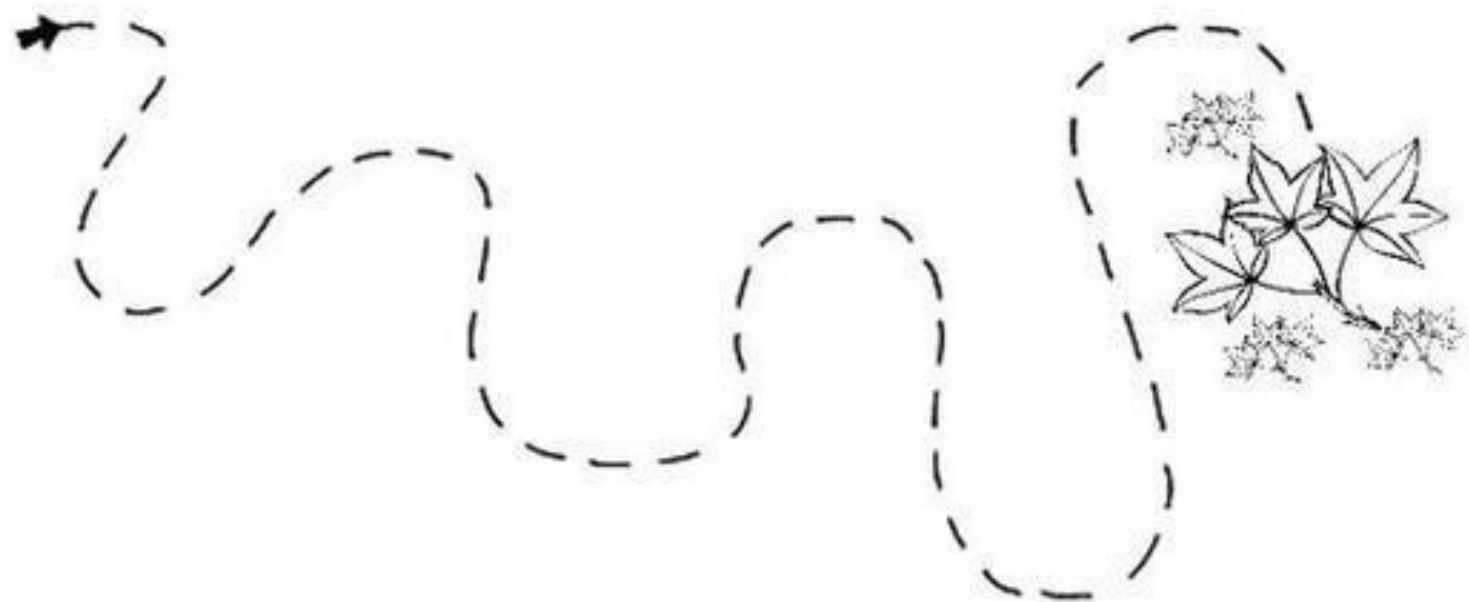
**Doplň podle listů nahoře správné
geometrické tvary do prázdných okýnek.**

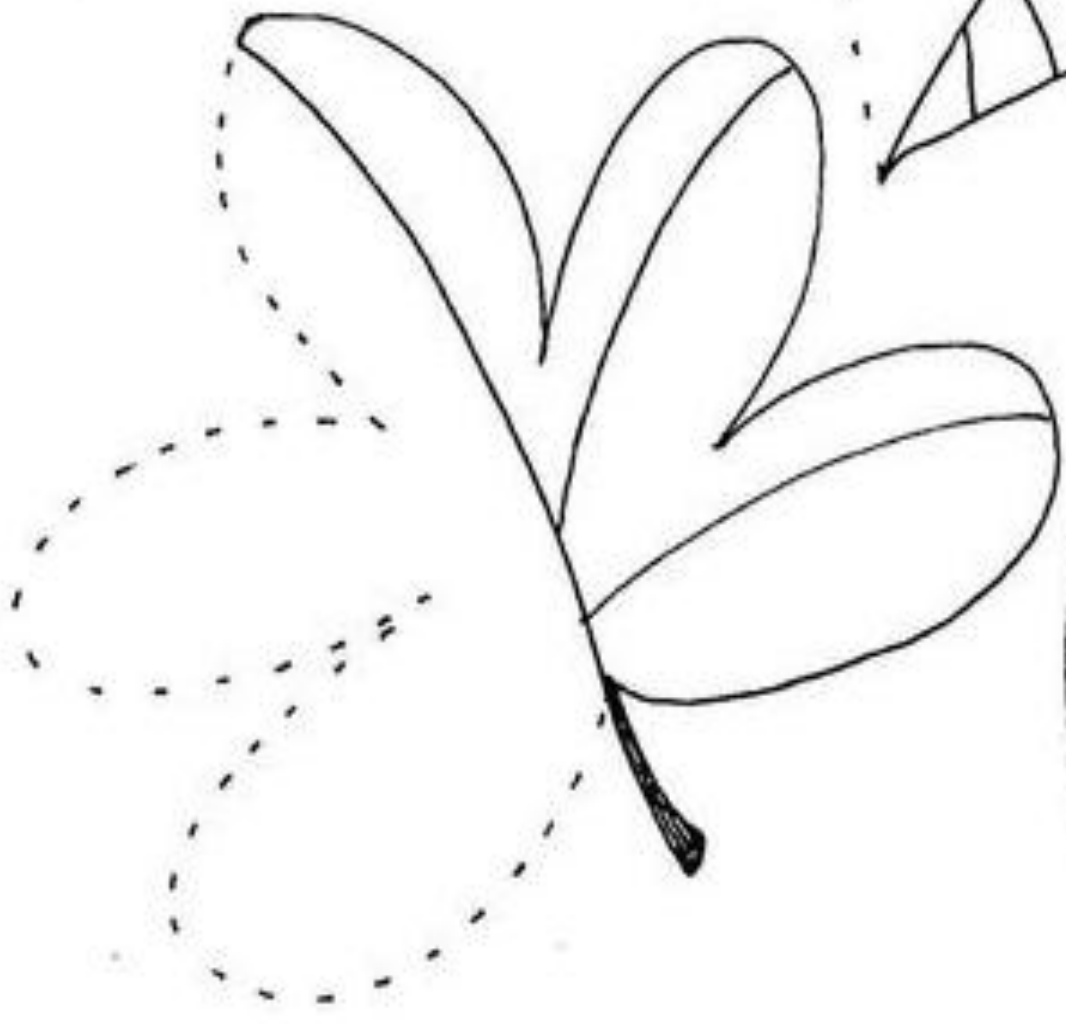
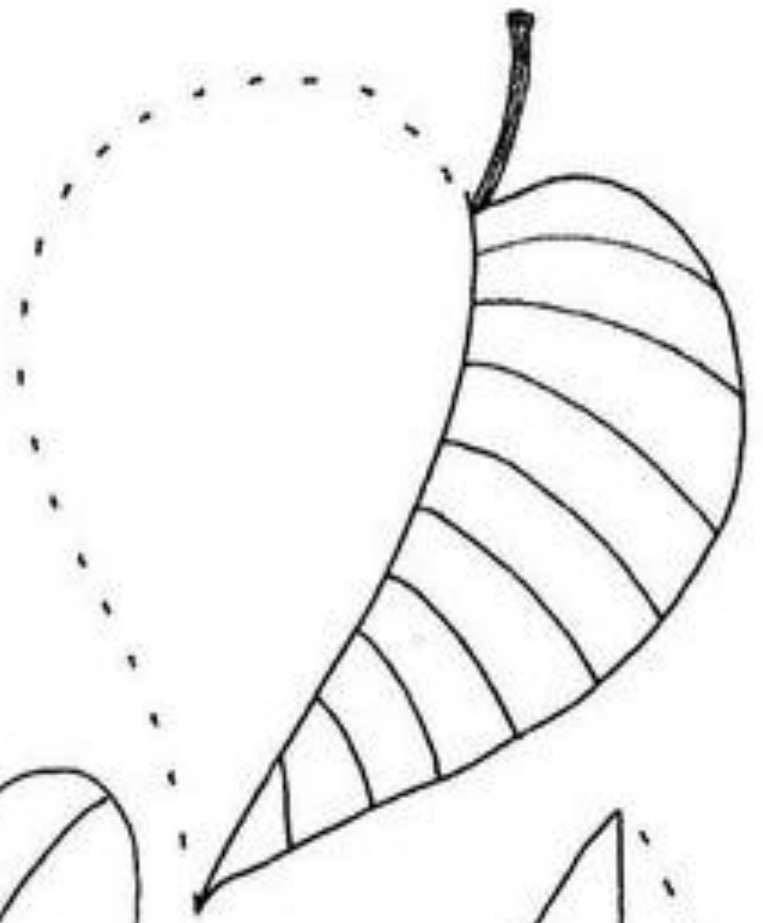
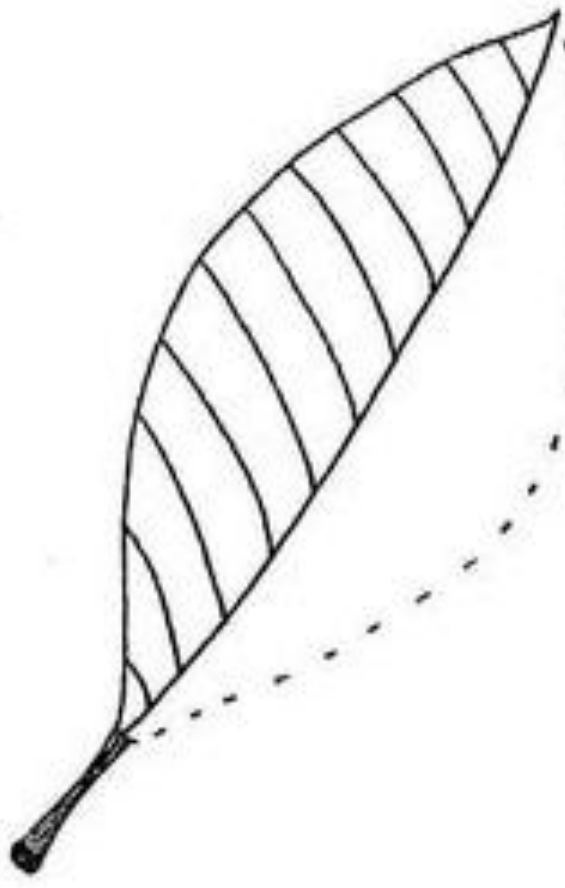

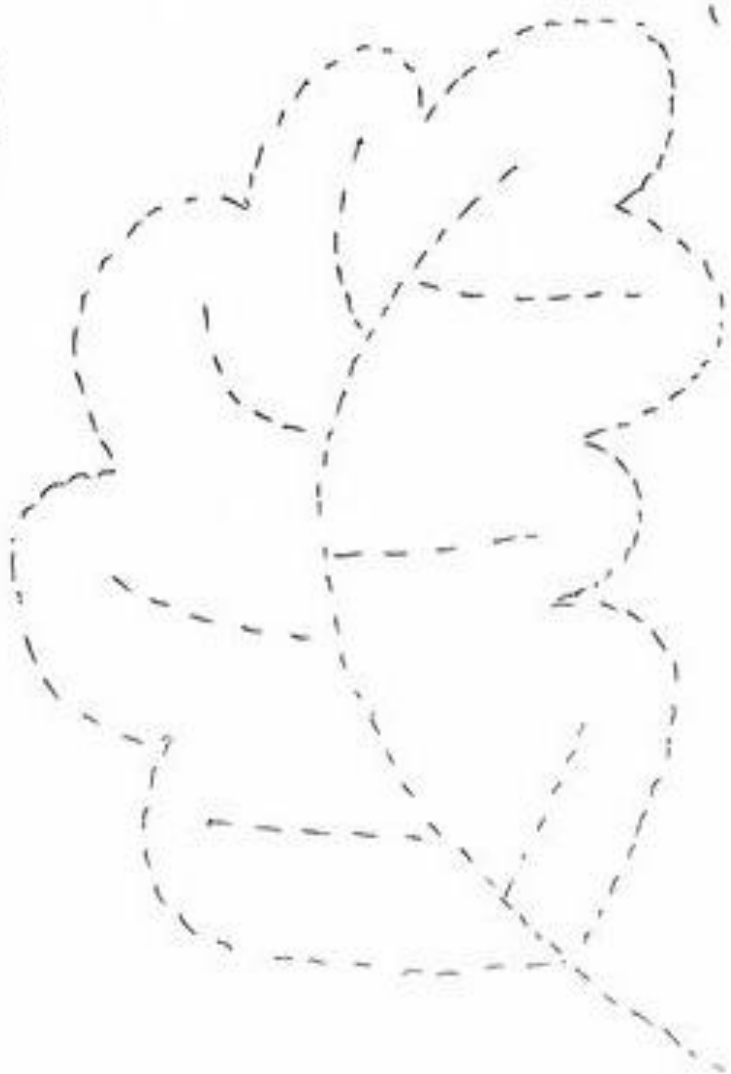
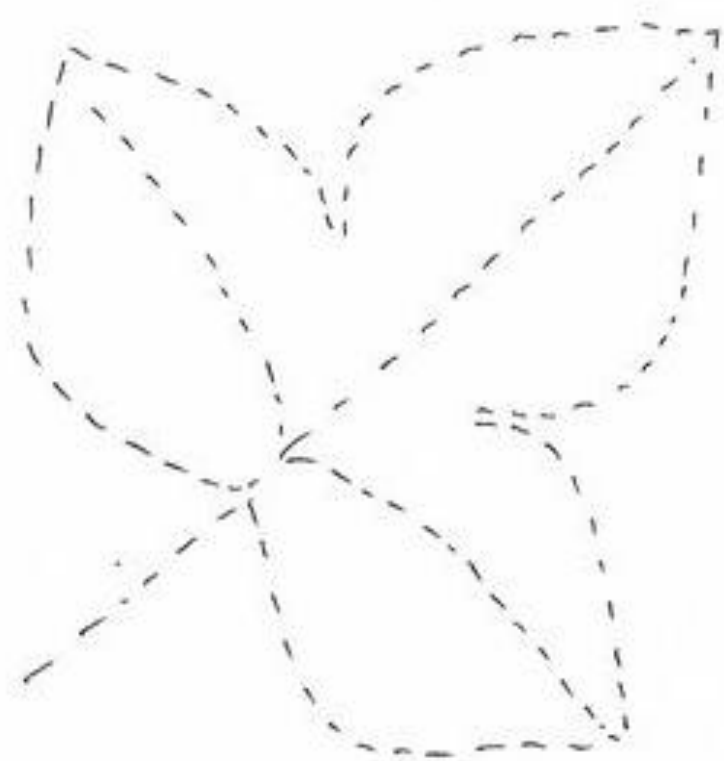
MENO:

Dokresli hrabliam zuby.

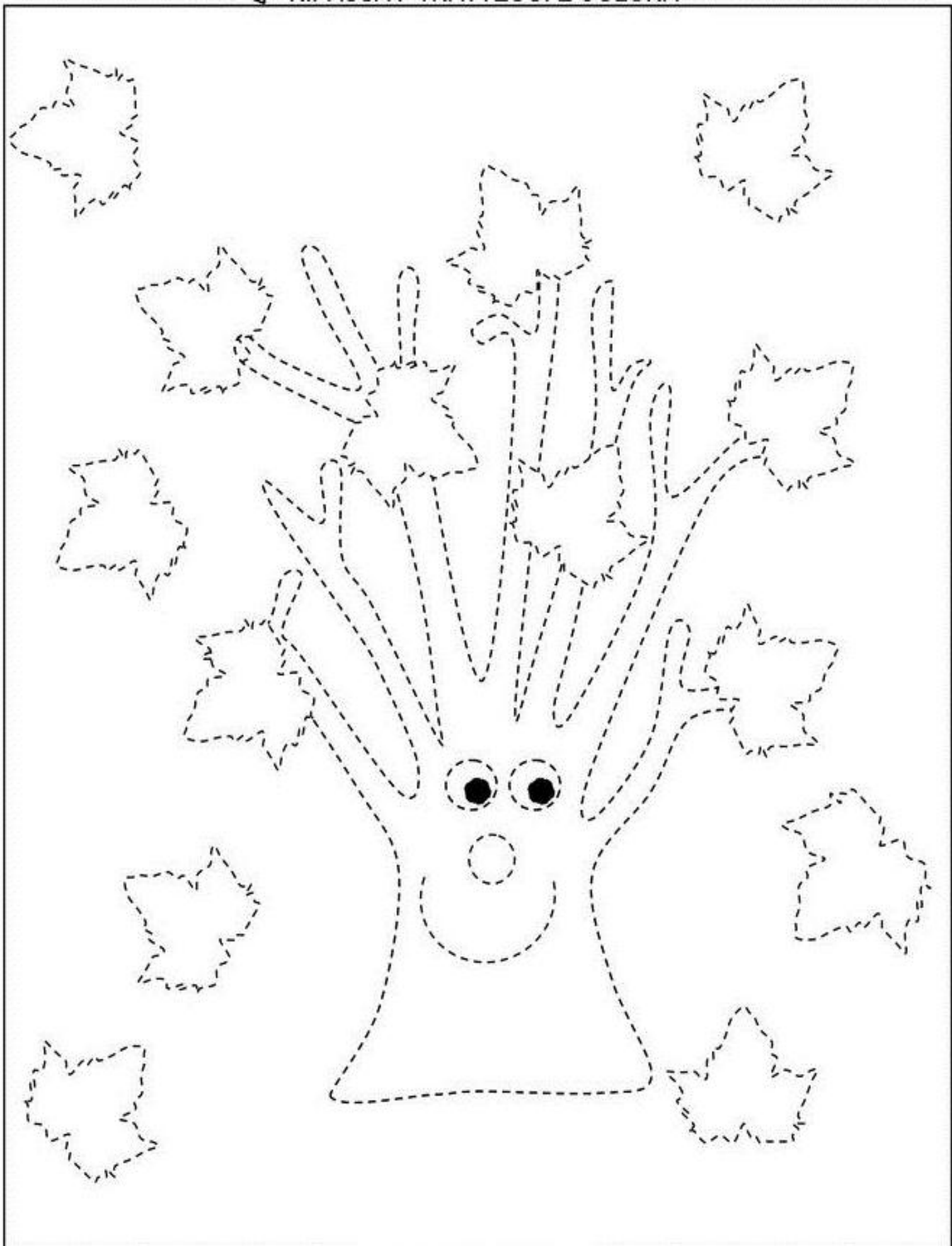

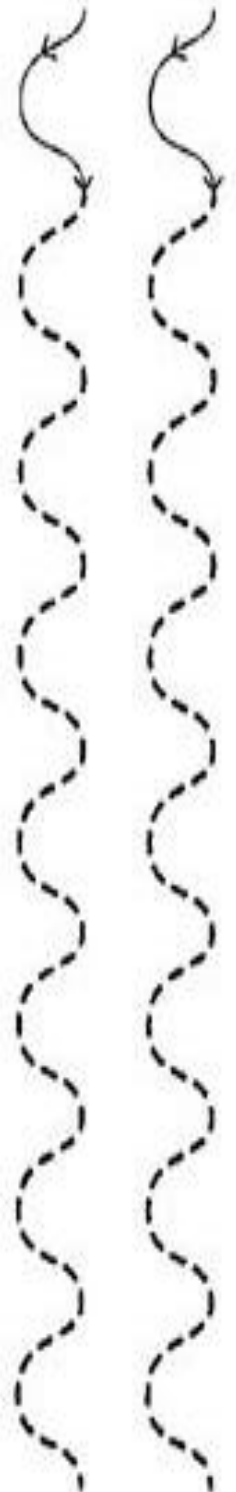
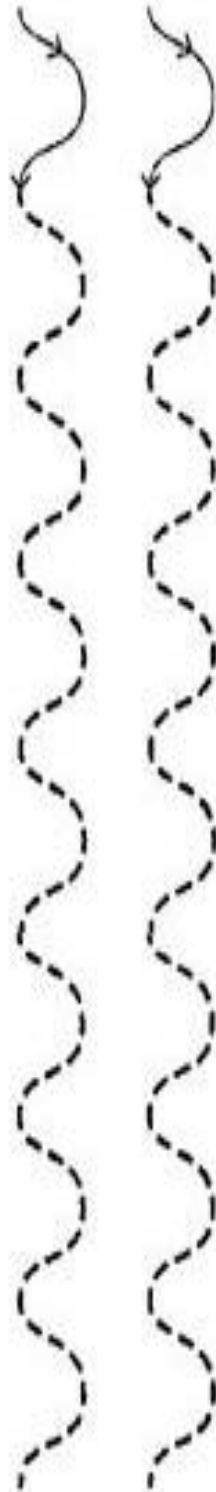

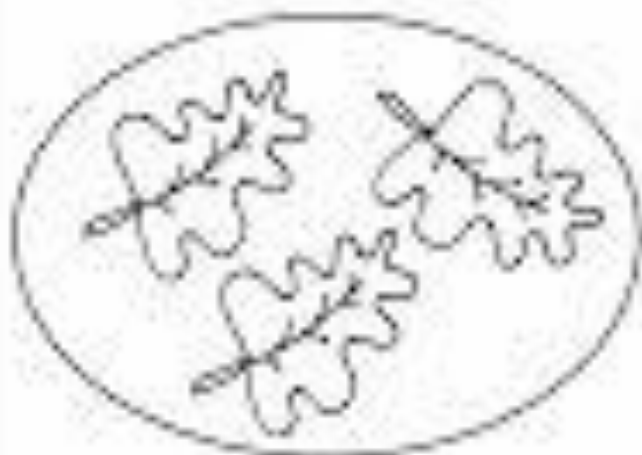

Vybarvi správný počet čtverečků tak, aby odpovídal počtu listů.

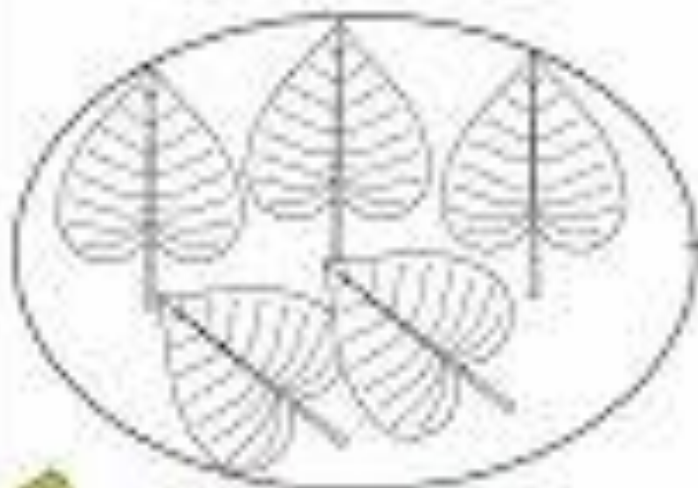
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

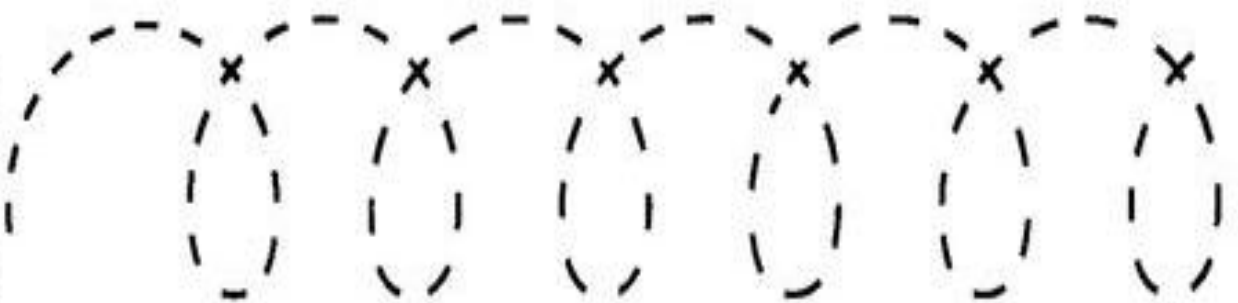
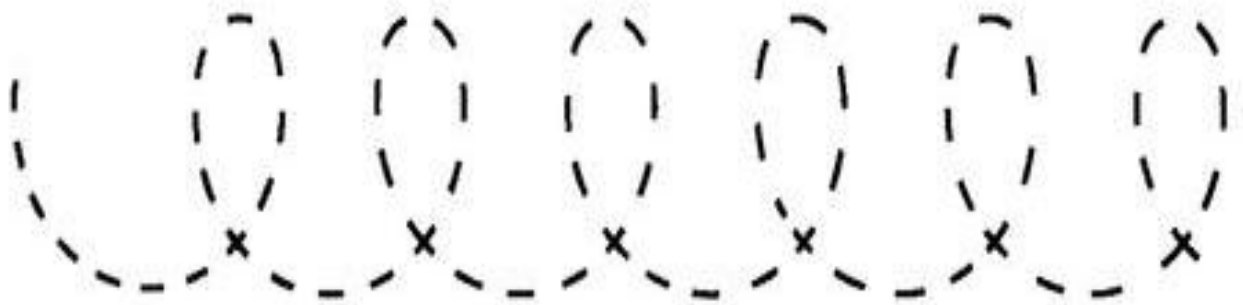
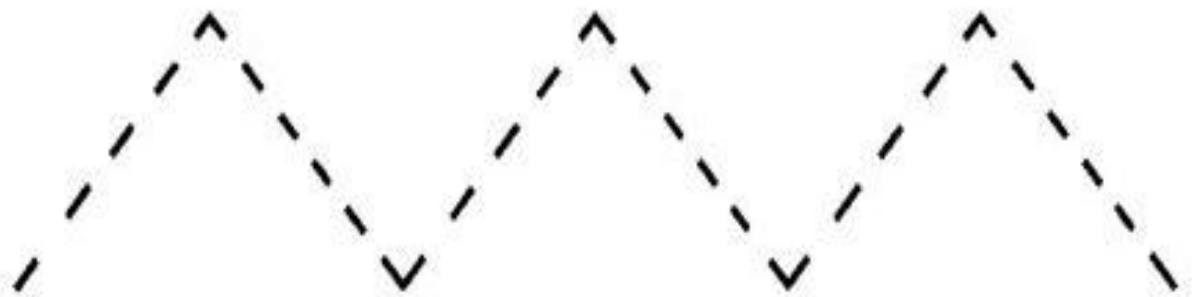
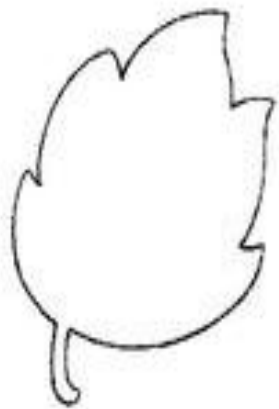
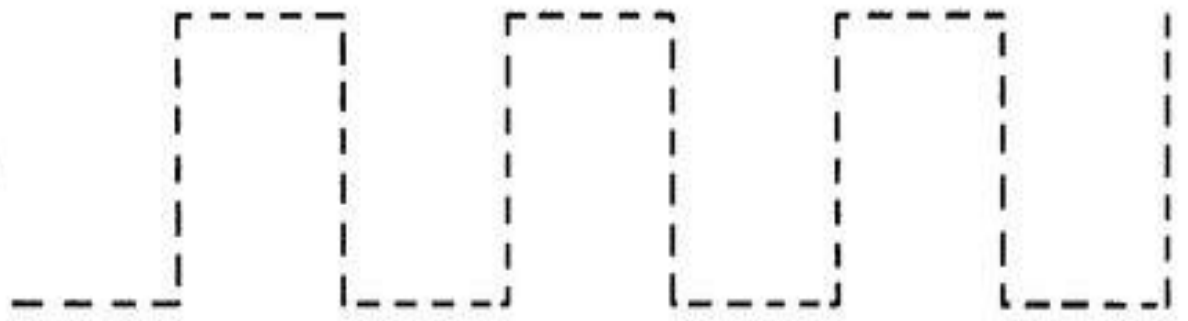

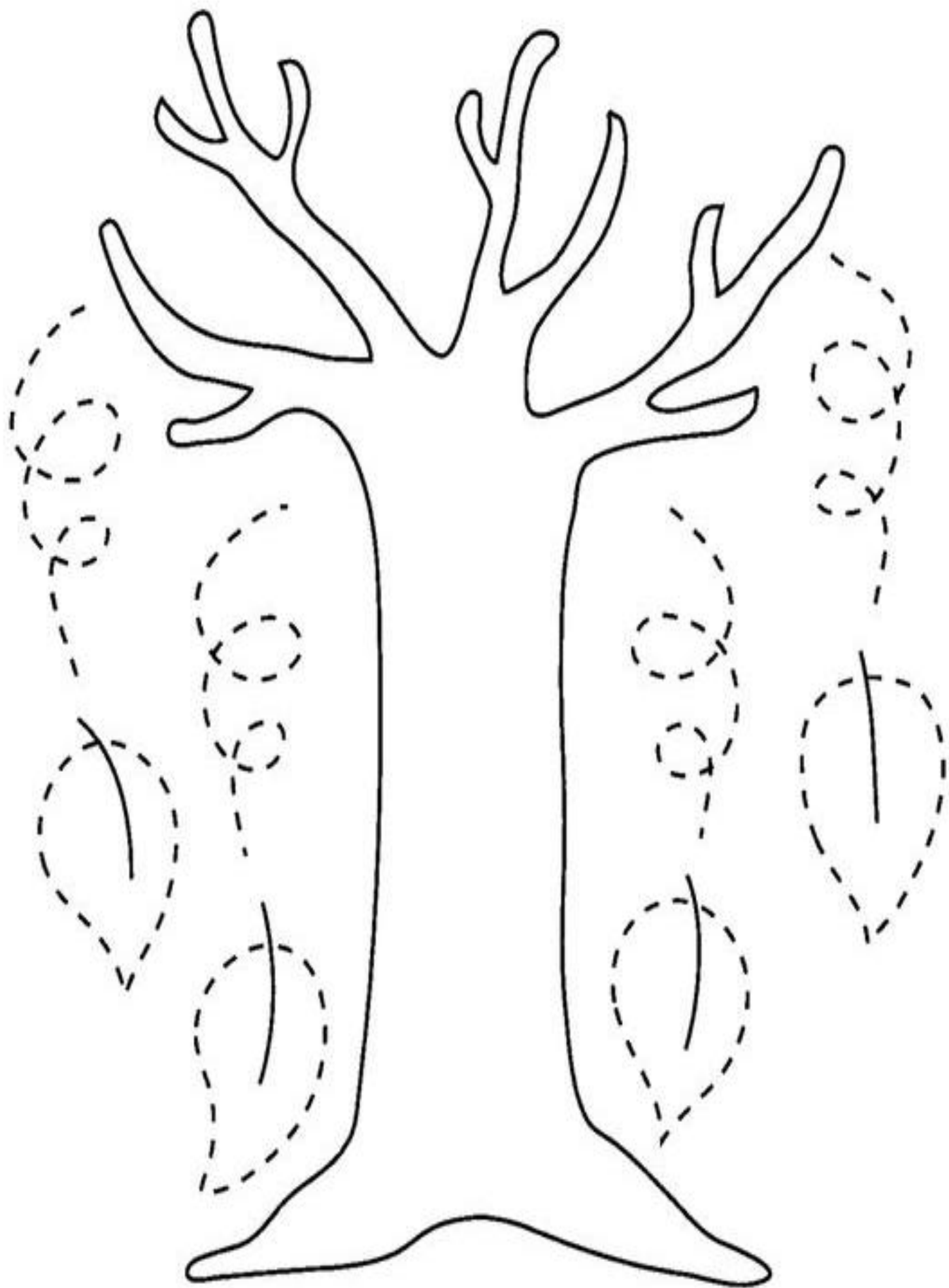
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

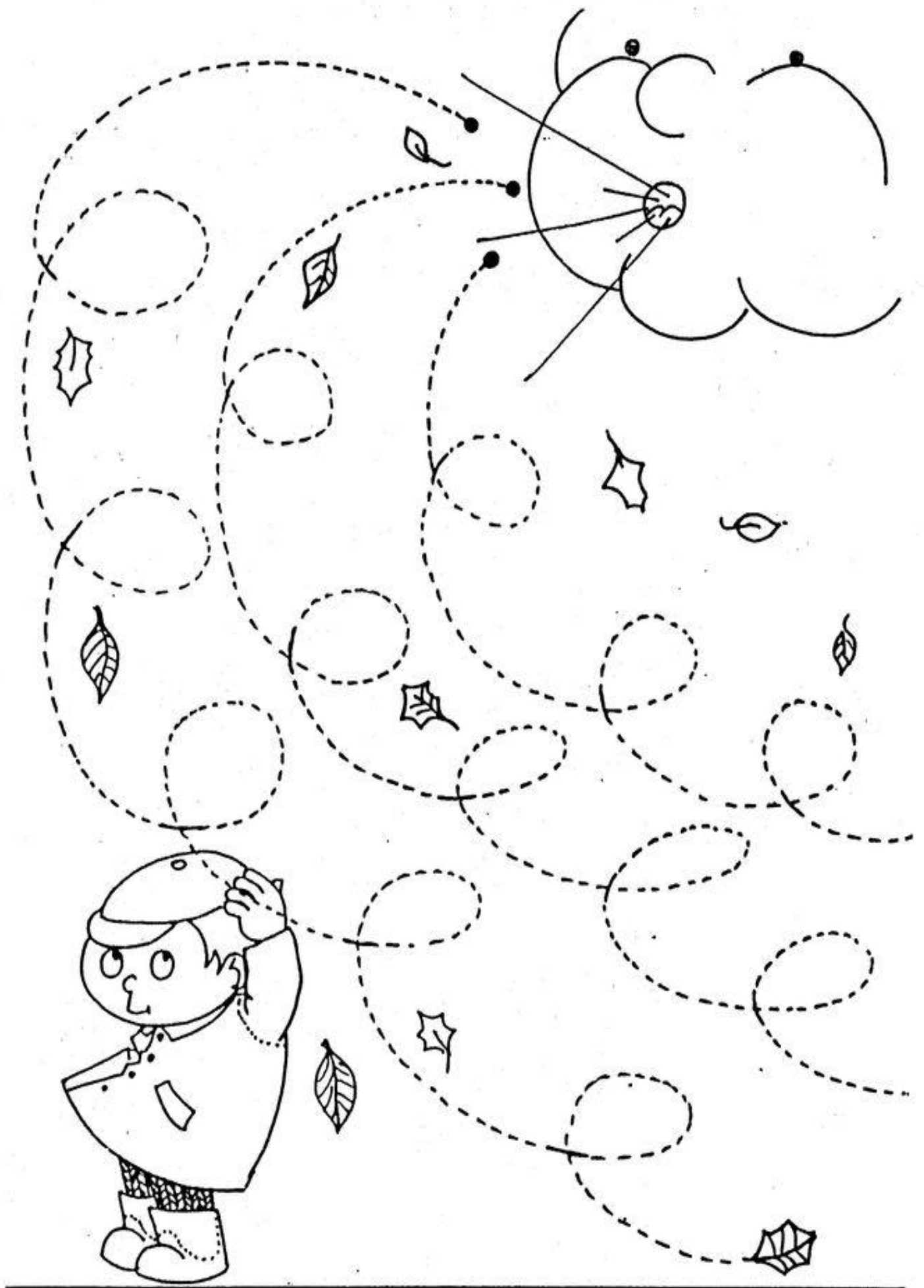

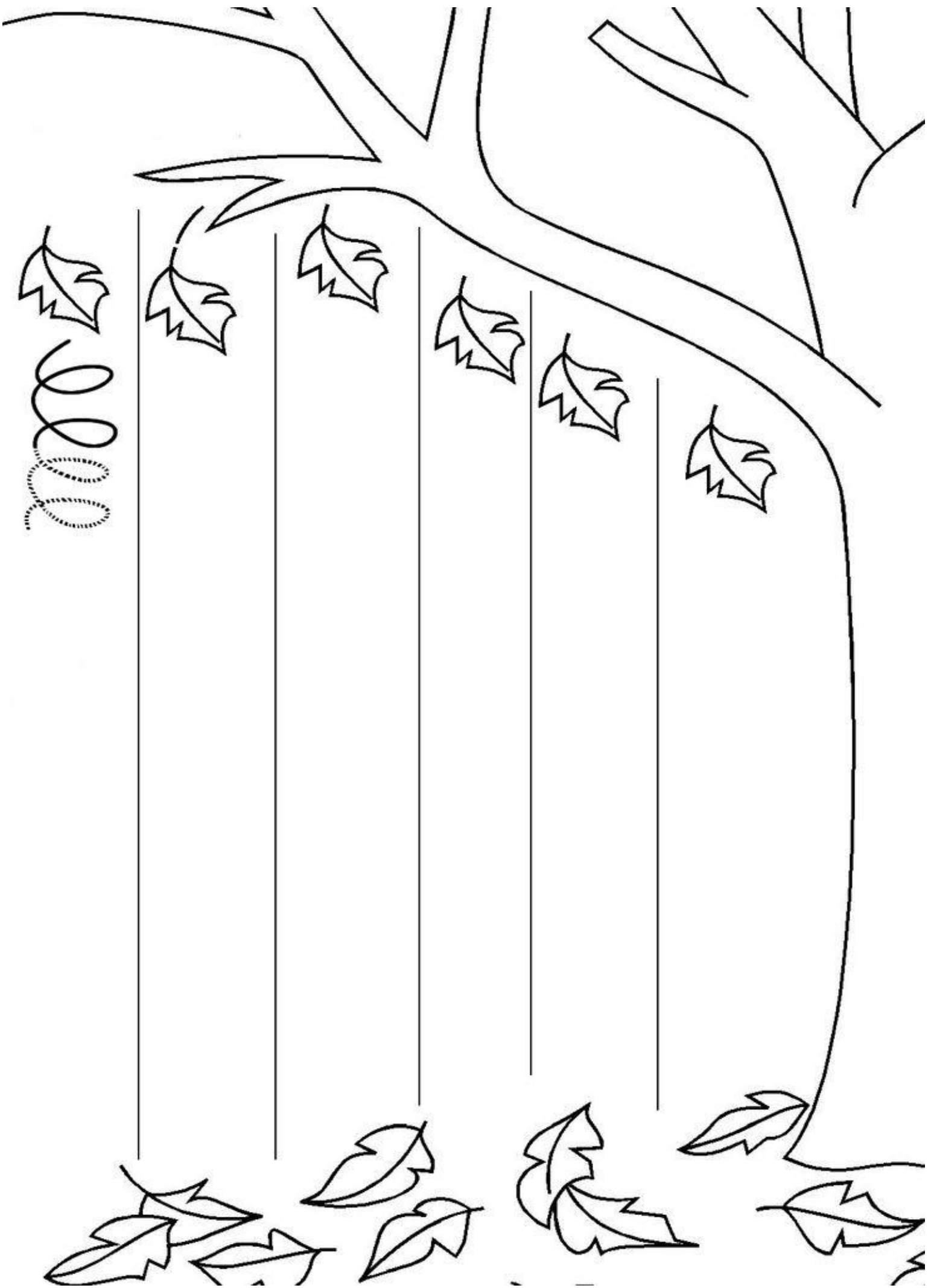
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

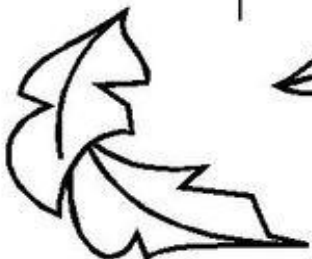
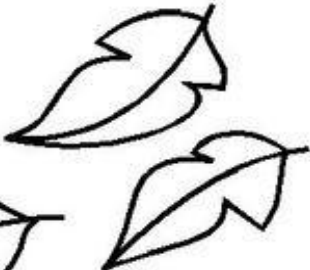
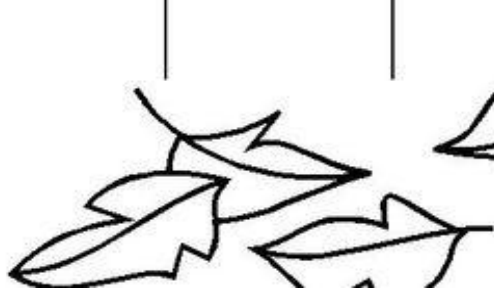

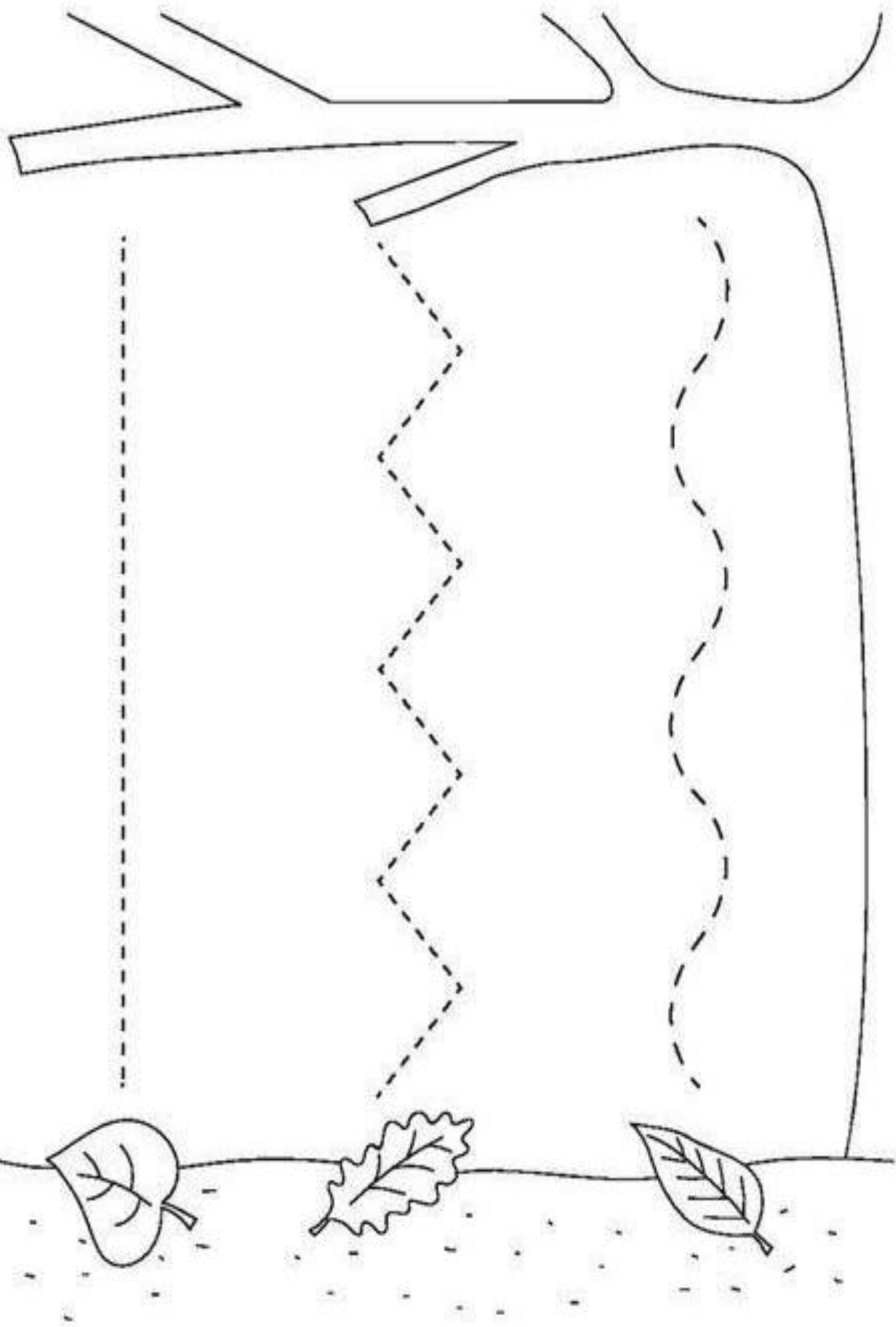

Decorative swirl graphic

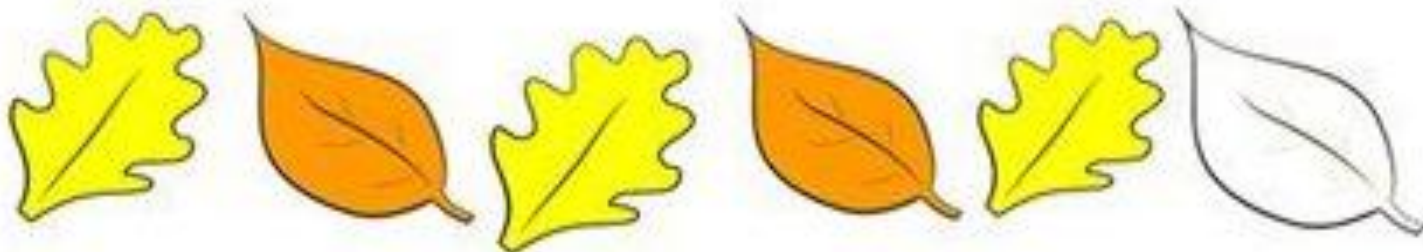

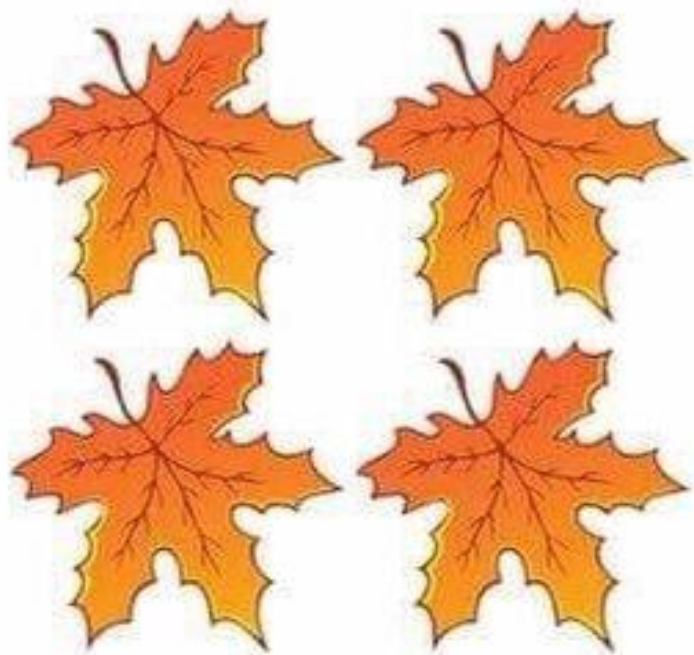

Vybarvi správně poslední list, aby pasoval do řady.

9	2	4
---	---	---

5	3	0
---	---	---

9	6	7
---	---	---

4	8	7
---	---	---

Nabídka omalovánek

